

Hobsbawm: Obdobje revolucije

-svet okrog leta 1780

- Svet je bil manjši, ni bilo še vse odkrito, manj ljudi
- Možnost naselitve omejena (razne bolezni)
- Če je bil svet s perspektive odkritij majhen, je pa bil zaradi slabih prometnih zvez mnogo večji... v primerjavi s 16. stol. Lahko rečemo da so se prometne možnosti le izboljšale (18. stol.)... npr. 2. pol 18. st. redni promet z brzimi kočijami, rečni, morski promet
- Svet ok. l. 1789 je bil pretežno podeželski svet
- Podeželje - mesto... stroga meja (mesta so se otepala podeželja), čeprav je ugled nekaterih mest rasel na račun podeželja
- Za svet ok. l. 1789 značilen agrarni problem. Jedro a.p. je bilo v razmerju med tistimi, ki so zemljo obdelovali in tistimi katerim je pripadala. S stališča kmet. zeml. odnosov lahko EU razdelimo na 3 področja:
 - Zahodno od EU so čezmorske kolonije (suženjstvo)
 - Vzhodno od Labe (kmet. podložništvo)
 - Balkan, po turško oblastjo
- V 19. stol. podložništvo že skoraj povsod odpravljeno

Jožef II. poskusil l. 1781 izpeljati osvoboditev kmeta... se ni uresničilo.

Fevdalne odnose v kmetijstvu sta odpihnili šele fr. revolucija in revolucija 1848

- V 18. st. naraščanje prebivalstva, porast mest, razvoj manufaktur in trgovine so dejavniki, ki so zahtevali napredek tudi v kmetijstvu
- Razvije se trgovina na velike razdalje (s kolonijami)
- Anglija najuspešnejša med vsemi EU državami v 18. st.
- Prosvetljenstvo (18. st.) vera v napredek človeškega znanja. Teorija pros. Je merila na osvoboditev vseh ljudi (odprava podložništva). Prosvet. lahko označimo za revolucionarno ideologijo
- Obdobje razsvetljenega absolutizma
- Konkurenca Francija - Anglija
- Odnos EU in sveta... EU popolna politična in vojaška nadvlada, ki je zrastle škot uspeh dvojne revolucije

Industrijska revolucija

- Začela ok. 1780 (med 1780-1800) v Angliji in kmalu in kmalu zajela druge EU dežele in Ameriko... Gospodarstvo je vzcvetelo.
- 1840 železnica in težka industrija
- Parni stroj, James Watt (1784)
- Spremembe v poljedelstvu... (Anglija) polj. moralo izpolniti 3 pogoje: 1. izboljšati pridelovanje in storilnost, da o lahko preživljalo hitro rastoče mestno preb. 2. oskrbovati mest in idus. Z veletokom potencialnih delovnih sil in 3. omogočati akumulacijo kapitala
- Med 1789 in 1848 so EU in Ameriko preplavili britanski izvedenci, parni stroji, stroji za predelavo bombaža in pa britanski kapital. Britanija je imela gospodarstvo, moč in državo, ki je bila dovolj napadalna, da je osvojila tržišča svojih tekmecev.

- Anglija imela industriji bombaža in kolonialno ekspanzijo(to so bile ene izmed glavnih lasnosti Anglije, ki so ji omogočale ugodne gospodarske možnosti in pogoj za indust.kapitalistično revolucijo.Kolonialna trgovina je sprožila bombažno idus. Ter jo še nadalje hranila.
- V 18.st.Trgovina s sužnji....njena središča so nastala v zaledju velikih pristanišč(Bristola,Glasgow,Liwerpool)...prav ta nečloveška trgovina je spodbujala bombažno idust.
- Bombaž in sužnji tesna povezava....npr.afriške sužnje kupovali skupaj(angleški trgovci) z indijskim bombažem
- Anglija je bila izredno velika izvoznica(npr.EU je po letu 1820, ko je bila spet odprta za britanski uvoz kupila ogromne količine bombaža)... Latinska Amerika je med Napoleonovimi vojnam VSE uvažala iz Anglije.vrok:brit.indust. dajale pospeške vojne in revolucije drugih narodov ter je v the deželah dosegla monopol s pomočjo britanskega imperializma
- Razširitev indust. V Angliji je bilo zlahka mogoče financirati iz tekočih dobičkov, ker so iz kombinacije inflacije cen in velih tržišč pritekali fantastični dobički
- Surovine za izdelavo bombaža je Ang. Dobila iz svojih kolonij od tod pa tudi delovno silo...to je bila tudi prednost
- Iz vseh the predpostavk lahko rečemo da je indust.revol. primarno povezana z bombažno indust.(idust.revol.je prva zajela bomb.indust.)
- Z bombažno indust. So nastale potrebe po :novih zgradbah, po strojih, po razsvetljavi, ladijskem prevozu,....
- Vzpon bombažne idus. Je bil tako silen in je imel za brit.zunanjo trgovino tako velik pomen da je usmerjal gibanje celotnega trga.Če je cvetela bombaž. Idust. Je cvetelo vse gospod.in če je zašla v krizo je potegnila celotno gospodarstvo za seboj.(z b.ind. se je lahko primerjalo samo poljed., toda to je vidno propadalo)
- Socialna revolucija(čartistična gibanja v Angliji)
- Pojavi se konkurenca(npr.ZDA prideluje veliko bombaža)to se najbolj vidi po 1815...pade dobiček od izdelkov
- Lasniki indust.so zaradi takih kriz hoteli zmanjšati stroške proizvod.to so pa naredili tako da so znižali plače, ali pa do se strokovne delavce nadomestili s priučenini delavci ali pa z nadaljno mehanizacijo...uvajanje strojev je znižalo tedensko plače delavcev....vse to je pa vodilo do REVŠČINE DELAVCEV
- Plače so od napoleonovih vojn stalno padale...bila je kao meja pod katero se ne bi smelo znižati plač toda vseeno je v Ang.pomrlo 500000 ročnih tkalcev.
- Lastniki bomb.idust.so se pritoževali nad carinskimi zakoni, ki so omejevali brit.zunanjo trgovino(corn laws...žitni zakon)
- Ker so uvedli te carinske zakone in s tem se je tudi zvišala cena življenskih potrebščin so bili industrialci primorani v vedno večjo mehanizacijo....ni šlo za razv.tehnooš.revoluc., stroje so sam mal izboljšali
- Nastanek težke indust.
- Rudarstvo(premog v 19.stol zelo pomemben)...nagla rast mest, gozd pa je bil že dokaj skrčen

- Velika Britanija l.1800 dala 10mil.ton premoga... prib.90%svetov.produkcije
- Z razvojem premogovništva povezana železnica...Prva moderna železnica 1825 je povezala premogovno središče Durham z obrežjem.
- V Angliji jih gradili med 1820-30
- Železnica povezala tiste kraje, ki so bili poprej zaradi oddaljenosti nepriljubljani
- Med 1830-50, je v Veliki brit.zaradi železnic zrastle produkcija železa in premoga
- Železnica sposobna rešiti tako rekoč vse probleme rasti gospodarstva
- Kmetijska revolucija...industry.pomeni nazadovanje kmetijskega preb. In rast.mest.preb.in nasploh rast celotnega preb.zato treba povečati proizvodnjo živil
- L 1840 sta primarno dozoreli agronomska znanost in tehnika, nastalo veliko veleposestnikov
- Delovna disciplina v idust.zaposlovali raje ženske in otroke, ker jim je bilo lažje ukazovat
- Med 1834-47 med delavci ang.bombaž.indus.le četrtnina odraslih moških, polovica je bila žensk in polodraslih deklet drugo pa dečki pod 18 let.

FRANCIJA

- FR.rev. ni usmerjala in ustvarila kaka stranka ali gibanje v modernem smislu teh besed , niti je niso vodili možje, ki bi hoteli uresničiti kak sistematičen program.
- Buržuazija,njene ideje so bile ideje klasičnega liberalizma,zahtevali ustavno monarhijo
- Ideologija l.1789 je bila v velikih potezah ideologija prostozidarstva
- Deklaracija o človekovih in državljanskih pravicah
- Pred revol.l 1788,89 slabe letine, huda zima
- NEZADOVOLJSTVA IN SKLIC DRŽAVNIH STANOV:Tudi kralj Ludvik XVI., ki se je povzpел na prestol leta 1774, potem ko je njegov predhodnik, Ludvik XV., umrl za noricami, se ni mogel primerjati s Sončnim kraljem. Bil je neodločen, neroden in ne posebno bister. Vseeno je vladal kot absolutist in je, obdan z visokimi državnimi uradniki in svetovalci, o vsem odločal sam, kot njegov vzornik Ludvik XIV. Kraljevi svetovalci, visoki državni uradniki in pomembni cerkveni dostojanstveniki so lahko postali samo plemiči. Pripadniki tretjega stanu niso mogli opravljati visokih državnih služb in kralj jih ni nikoli vprašal za njihovo mnenje, čeprav sta dvor in država živela od njihovega dela in denarja.V drugi polovici 18. stoletja je tako v Franciji gospodarstvo vse bolj nazadovalo, na deželi pa je vladala revščina, ki so jo še povečale slabe letine. Nezadovoljstvo je raslo, nezadovoljni pa niso bili samo trgovci, obrtniki, bančniki in kmetje, temveč tudi privrženci razsvetljenstva med plemiči, ki so nasprotovali absolutizmu in so želeli Francijo po razsvetljenskih zamislih spremeniti v parlamentarno monarhijo. Nekateri med njimi so se v vojni za neodvisnost britanskih kolonij v Ameriki borili na Ameriški

strani in se vrnili domov prepričani, da je tudi za Francijo napočil čas velikih sprememb. V osemdesetih letih 18. stoletja sta prišla dvor in država v takšno finančno stisko, da se je kralj na predlog svetovalcev odločil obdavčiti tudi plemstvo in duhovščino. Oba stanova sta se obdavčitvi uprta: nekaj davkov bi bila pripravljena sprejeti le, če bi kralj popustil v absolutizmu in z njima delil oblast. Ludvik XVI. pa ni bil pripravljen deliti oblasti z nikomer. Zato je prvič po letu 1614 sklical državne stanove, saj je pričakoval, da bodo brez posebnih ugovorov potrdili njegov sklep o obdavčitvi plemiške in cerkvene zemlje.

- **REVOLUCIJA 1789:** Predstavniki treh stanov, duhovščine, plemstva in tretjega stanu iz vse Francije, so se 5. maja 1789 zbrali v Versaillesu. To je bil velik dogodek: zbrali so se prvič po letu 1614 in več kot polovica jih je bila prvič v francoski prestolnici. Ko se je zasedanje državnih stanov začelo, so kralji, visoki cerkveni gospodje in plemiči vztrajali pri delitvi v stanove, predstavniki tretjega stanu pa so zahtevali, da se razlikovanje v stanove odpravi in da se državni stanovi spremenijo v narodno skupščino. V državnih stanovih je imel vsak stan namreč en glas in prva dva sta lahko vedno preglasila tretjega, v narodni skupščini pa bi glasovali po poslancih in tedaj bi lahko tretji stan, ki je imel dva-krat več poslancev, preglasoval prva dva. Po skoraj mesec dni dolgih razpravljanjih je moral kralj popustiti. Oklicali so narodno skupščino in v njej zbrane poslance razglasili za predstavnike francoskega ljudstva. Kralj ni več vladal sam, absolutizma je bilo konec. Francija je dobila parlament, ki je začel pripravljati ustanovo. Navdušenje je bilo nepopisno. Ljudem se je zdelo, da se je zgodilo nekaj velikega in neponovljivega. Začeli so govoriti o revoluciji. Na poskus Ludvika XVI., da bi oblast spet sam vzel v svoje roke, so pariški meščani odgovorili z oboroženo vstajo. Uporniki so 14. julija 1789 napadli osovraženo srednjeveško trdnjavo Bastilijo, v katero so francoski kralji zapirali svoje nasprotnike, in jo razrušili. V spomin na ta dan je 14. julija še danes francoski državni praznik. Kralj ni imel izbire. Prišel je v Pariz in se pomiril s Parižani. Narodna skupščina je nadaljevala delo. V začetku avgusta 1789 je odpravila ostanke fevdalizma, konec avgusta pa sprejela slovesno izjavo, s katero je razglasila enakost in svobodo za temelje francoske države. Izjava, imenovane Deklaracija o pravicah človeka in državljana, je ena najpomembnejših listin francoske revolucije. Francoska skupščina je v njej zapisala razsvetljenska načela, ki so jih ž ameriški voditelji sprejeli v svoje listine in ustanovo. Ugotovila je, da morajo imeti vsi ljudje, vsi državljani enake pravice, da morajo za vse veljati isti zakoni in da lahko vsi, le da so dovolj sposobni, opravljajo najvišje državne službe. Obenem je opozorila, da je treba vsakomur dopustiti svobodo vere, misli in govora, v imenu državljanov pa lahko vlada in odloča le tisti, ki so ga ljudje zato potrdili in izvolili.
- Ljudskega nezadovoljstva pa ni bilo konec. Geslo francoske revolucije "Svoboda, enakost, bratstvo" je bilo lažje zapisati kot uresničiti.

Skupščina je sicer odpravila razlike med stanovi, uvedla v vsej Franciji moderno uradniško upravo in razglasila, da veljajo za vse prebivalce enake pravice in enaki zakoni. Toda razlik med bogatimi in revnimi ni odpravila. Nasprotno: oblast je bila še naprej v rokah premožnih, pomanjkanje in gospodarske težave so se nadaljevale, strah in negotovost pa so podpihovali tudi nasprotniki revolucije: doma, v Franciji, plemiči in cerkveni gospodje, ki se niso bili pripravljene sprijazniti z novimi razmerami, v tujini kralji in vladarji, ki so se bali, da se bodo revolucionarne zahteve in zamisli razširile tudi v njihove dežele. Leta 1792 se je začela vojna med Francijo, Avstrijo in Prusijo. avstrijska in pruska vojska sta najprej zmagovali, nato pa so Francozi s klicem " Domovina je v nevarnosti" dvignili orožje sto tisoče prebivalcev, ki so Francijo ubranili pred tujimi četami. Že v času bojev so zaprli Ludvika XVI., ki je imel tajne stike z avstrijskim in pruskim dvorom in je poskušal pobegniti k francoskim sovražnikom. Po zmagi septembra 1792 so oklicali republiko, Ludvika XVI. pa sodili in ga leta 1793 usmrtili. Voditelji republike- eden glavnih med njimi je bil odvetnik Maximilien Robespierre- so poskušali v naslednjih dveh letih geslo " Svoboda, enakost in bratstvo" uveljaviti s silo: iskali in preganjali so nasprotnike revolucije, jih zapirali in pošiljali na morišče. Čeprav so sprejeli vrsto ukrepov, ki so zmanjšali razlike med premožnimi in siromšnimi, zaščitili reveže in odprli tudi manj premožnim pot do oblasti, je bilo njihovo vodenje tako nasilno in krvavo, da so se jim uprli celo njihovi privrženci in somišljeniki. Leta 1794 je francoska vojska ponovno premagala avstrijske in pruske nasprotnike, po zmagi pa je prišlo do spremembe tudi v vrhu francoske republike: v Parizu so strmoglavili Robespierreja in njegove sodelavce in jih zamenjali z novim vodstvom. To je republiko sicer ohranilo, toda državo in oblast organiziralo tako, da so spet dobili glavno besedo predvsem bogati: podjetniki, bankirji, trgovci in drugi premožni meščani. Francoski revolucionarji so uresničili le del ciljev, ki so si jih zastavili v Deklaraciji o pravicah človeka in državljana. Toda odstavili so kralja absolutista, odpravili fevdalizem in cehe, omogočili svobodni razvoj kmetijstva, obrti in trgovine, obenem pa sprejeli vrsto predpisov in ukrepov, ki so zagotovili večjo enakost med ljudmi in njihovo večjo osebno varnost. Francoska revolucija je tako postala velika prelomnica, ki je oznanjala konec starega reda in začetek novega razvoja tudi drugod v Evropi: napovedovala je upadanje moči plemstva in fevdalizma ter vzpon meščanstva in moderne industrijske družbe.

- Padec monarhije 1792
- Marca 1793 je bila Fr. v vojni domala z vsa EU ter si je začela prisvajati tuja ozemlja
- Državni udar 2.6.1793, je napravil konec politeke Girondistov...rodila se je jakobinska republika
- Padec Robespierreja...poveča se korupcija, temni posli, ni več kontrole,

...vse skupaj pa pripelje do BANKROTA L.1797

Vojna

- Med 1789 in 1815 je po Eu skoro kar naprej divjala vojna
- Franc. Nima veliko zanesljivig zaveznikov
- Britanski jakobinci(jakobinci izven fr.pogali FR.)
- Vsi vojni pohodi med 1794-1812, vedno zmagoslavje Fr.(vzrok sodelovanje ljudstva)
- 1796 osvojili celotno Italijo(Napoleon)
- bitka pri Trafalgarju 1805(je preprečila zadnje upanje da bi se Francozi kdaj ikrcali v Angliji)Zdelo se je da ni druge poti za zmago nad Anglijo kot gospodarski pritisk in Napoleon je to poskusil s CELINSKO ZAPORO(1806)
- Umik izpred Moskve(vojna z Rusijo)tja šlo 610000vojakov nazaj komaj 100000...lakota
- FR.armada 1813 potolčena pri Leipzigu...zavezniki vkorakali v FR.Niti Napoleon ni mogel preprečiti vdorov.
- Pariz zaseden 6.4.1814...cesar odstopi...1815 znova poskusil osvojiti oblast toda bitka pri WATERLOOJU je dokončno zapečatila njegovo kariero
- FR.moč najbolj razširjena 1810, neposredno vladali celotni Nemčiji na levem bregu Rena, Belgiji, Nizozemski, S Nemčiji do Lubecka,...Italiji zahodno od Apeninov do meje Neaplja, ter tudi Ilirskim provincam,...
- CODE CIVIL, ponovno postal (ok.1810) podlaga lokalne zakonodaje(Belgija,Porenje,Italija)
- Slabe letine 1816-17, to je tudi obdobje preusmerjevanja na mir po vsej EU.
- Velike motnje v fr.gospod.niso nastale zaradi vojne, pač pa zaradi revolucije, državljanske vojne in nereda

Revolucija:

- Med 1815 in 1848 so zahodni svet preplavile tri revolucije:

1. Španska(1820)

2. Drugi revolucijski val je prišel v letih 1829-1834 ter zalil vso Evro zahodno od Rusije in tudi severnoameriški kontinent. Leto 1830 rojstvo dveh novih sil: delavsko gibanje v Fr. In Angliji ter nacionalistična gibanja v mnogih EU deželah. To leto je najznamenitejše od 1789 do 1848 ter pomeni preobrat v razvoju na vseh področjih družbenega življenja, to leto je tudi kriza v razvoju nove družbe, ki se konča s porazom revol. 1848 in s silnim gospod. vzponom l. 1851
 3. Iz te krize se je razvil največji revoluc. Val ... izbruhnila revol. v Fr. po vsej Italiji v Nemčiji in v mnogih delih Habsb. države ter v Švici 1847. razširila tudi v Grčijo
- Vsi revol. So se borili proti zvezi absolutističnih vladarjev
 - Edino Grška vstaja l. 1821 pomeni uspešno revol. Te dobe in ima trajen učinek
 - Revolucija l. 1830... spremembe v politiki leve in nova mednarodna situacija. revol. je razklala EU na dve veliki področji (Z od Rena in V od Rena) na vsem tem področju je nac. Vpraš. prevladovalo nad vsemi drugimi

Nacionalizem:

- Po l. 1830 se je revoluc. Gibanje razcepilo nastanek samozavestnega nacionalističnega gibanja
- Giuseppe Mazzini, dal pobudo za ustanovitev takih gibanj.
- Njihovi člani niso videli nikakega nasprotja med svojimi zahtevami in zahtevami drugih narodov ter so verjeli v bratstvo vseh narodov
- Rast šol in univerz je merilo za rast nacionalizma... šole in univerze so postale njegove najzvestejše zagovornice
- Odločilno etapo nacionalnega razvoja doseže narod takrat kadar izidejo prvi učbeniki in časopisi v narodnem jeziku oz. takrat, ko ga prvič uporabijo uradi (npr. Nemčija po l. 1830 več kot 90% knjig v nemškem jeziku.
- Toda!!! ok. 1830 so bili v nekaterih deželah skoro vsi prebiv. Nepismeni, npr. Rusija... l. 1840 je znalo brati in pisati komaj 2% prebiv. l. 1827 je le pol% Srbov znalo brati in pisati. Nemci, skandinavci, švicarji ok. 1840 znali v večini brati in pisati. Fr. in Velika B. ok. 1840 40 do 50% nepismenih.
- Vera tudi odločilen dejavnik pri nacionalizmu
- Zunaj EU je težko govoriti o nacionalizmu

Delavci:

- Zdaj ko je zaživela nova meščanska družba ter je izginilo zatišje tradicionalnega reda je imel revež 3 možnosti da preživi: postati buržuj, tiho propasti ali se upreti
- Propadanje(alcohol)
- Slabe življenjske razmere...kolera(1831 zajame Evropo,tifus,...)
- Upreti...nastanek socialističnega delavskega gibanja in izbruh socialno revolucionarnih nemirov.Iz tega se je rodila revolucija 1848.
- Vseevropska Lakota med leti 1846 in 1848
- spremembe v gospodarstvu so povzročale tudi teritorialne premike delavstva
- reveži trpeli, ker so si bogataši večali svojo blaginjo.Socialni mehanizem maščanske družbe je bil do dna krutč krivičen in nečloveški.
- Novost v delavskem gibanju 19.st.je ta da nasproti bogatašu ne stoji več revež ampak na tem mestu stoji poseben razred, delavski razred...zavedanje!!!
- Pojem generalna stavka
- Proletarska zavest je krepila jakobinsko zavest in obe sta bili med seboj tesno prepleteni
- Chartizem: delavsko gibanje v Angliji(prvo veliko social.delavsko gibanje v An.)Ni razvilo delavske stranke, notranje se je razcepilo na stranko morale in stranko fizične sile in po neuspehu 1848 propadlo...vplivalo na Marxa in Engelsa
- Upirali se niso samo proti monarhiji in aristokraciji ampak tudi proti liberalnemu meščanstvu
- Prvi sindikati(med tiskarji, klobučarji, krojači,...)...proti koncu 19.st.v Franciji
- Delavsko gibanje je bilo torej orodje obrambe, organ protesta, instrument revolucije.
- Problem pri the gibanjih pa je bil v tem da jim je manjklo vodstvo in koordinacija.

Umetnost:

- V obdobju dvojne revolucije izreden razcvet(Beethoven, Schubert, Dostojevski, Verdi,...)
- Dve posebnosti:Nenavadna širina umetnostnega ustvarjanja pri katerem sodelujejo vse dežele in izreden razvoj določenih vrst umetnosti(roman... Balzac v Fr)glasba...klasična instrumentalna glasba se razvije v Nemčiji in Avstriji
- Likovne umetnosti zaostajajo, razen slikarstvo(Francisco Goya... Španija)arhitektura na nižji stopnji kot v 18.st, isto je s kiparstvom
- Umetnost je svojo inspiracijo črpala iz dvojnosti revolucije...fr.revol. navdihnila s svojim zgledom, idust.rev.pa s svojo grozo
- Mozart je napisal propagandno opero za politično prostozidarstvo(Čarobna piščal, 1790)
- Nacionalizem dobi svoj najjasnejši izraz v književnosti in glasbi
- Britanska narodna galerija(1826)
- Romantika(svoj višek doseže med leti 1830 do 1848.V širšem smislu lahko rečemo da o revol.v EU obvladuje mnogo umetnostnih zvrsti.Bila je proti povprečnosti.
- Med 1789-1848 knezi pogostoma nezaupljivi do umetnosti, razen do opere
- Odpor romantike do filistrov in buržuazije(ni dajala veliko denarja za umetnost)
- Romantika je bila v obdobju dvojne revolucije prevladujoča smer v umetnosti, toda še zdaleč ni bila edina smer v umetnosti.kultura višjega in nižjega meščanstva ni bila romantična.Tukaj so poudarjali preprostost in skromnost.V meščansko kulturo je vdrla romantika predvsem skozi vrata sanjarjenja ženskih družinskih članov.
- V središču meščanske družbe je igrala umetnost manjšo vlogo kot znanost.
- Znanost in tehnologija sta bili muzi buržuazije
- Mestne zabave so se rodile kot stranski proizvodi gostiln.Druge oblike mestne zabave so nastale iz sejmov na katerih so vedno nastopali igralci in akrobati.

Znanost:

- Tudi v znanosti se izraža vpliv dvojne revolucije, kajti po eni strani je postavljala zahteve do znanosti, po drugi strani pa ji je odpirala možnosti ter ji prinašala nove probleme
- Fr.revol.je mobilizirala znanstvenike(npr.geometre)
- Nove univerze v Berlinu(1806-1810)
- Revolucionarno obdobje je povečalo število znanstvenikov in raziskovalcev, s tem pa tudi uspehe znanstvenega raziskovanja.
- Napredek trgovine in raziskovanja dežel odpiral nova področja znanja ter vzbujal nova zanimanja.znanstveni svet se je razširil tudi tako da je pritegnil dežele in ljudstva, ki do takrat še niso tako rekoč ničesar prispevala za znanstveno raziskovanje

Svet ok.1848:

- Svet superlativov, svet postal večji...spremembe na zemljevidu, več prebivalstva,nastajala velika mesta,....
- Indust.rev.gigantsko napredovala, še več mednarodne trgovine
- London, plinska razsvetljava na cestah(1807)Pariz(1819)
- Še vedno prevladujejo kmetje
- V večjem delu EU odpravljeno podložništvo
- Delovni razred raste najhitreje
- Politična slika sveta popolnoma drugačna kot 1789
- EU države so v gosp.in političnem pogledu docela obvladovale svet
- Revol.ki je izbruhnila v prvih mesecih leta 48 ni bila socialna le v tem smislu da se tikala vseh soc.razredov...temveč tudi po tem da je bila v dobesednem smislu vstaja delovnih množic po mestih
- Že L.1831 je Victor Hugo napisal, da že sliši zamolklo grmenje revolucije še globoko pod zemljo v jaških, ki izhajajo iz Pariza...in leta 1848 je Celina eksplodirala

